

Landskap: *Halland* Upptecknare: *Barbro Rudby ö Folke Iström*
 Härad: *Höke* Berättare: *Klara Johansson*
 Socken: *Ysby* Berättarens yrke:
 Uppteckningsår: *1956* Född år *1877* i *Kvåred*

Personliga data. s. 1.
 Arbetsförhållanden. s. 1.
 Binäringar. s. 2.
 Kläder. s. 2.
 Matvanor. s. 2-3.
 Slakt. s. 3.
 Julseder. s. 3.
 1:a maj. s. 3.

(foto s. 1;
 mg. n. X: 2: 25: 2.)

neg. n. X:2:252

Personliga data. Klara Johansson kom till Munkagård 1895 som "pi-ga". Hon är nu hushållerska hos Mar-tin Andersson, f.d. ägare till Munkagård (Se uppt. nr). Hon berättar gärna och lämnar tyd-liga uppgifter.

Arbetsförhållanden. När jag kom till Munkagård 1895 så fick jag 60 kronor första året och eget rum innanför köket fast utan eldstad.

Utom de vanliga inomhussysslorna fick man göra ost och smör till huset och binda säden på hösten.

Sociala förhållanden. Något umgänge mellan folk från stan och folk på landet förekom inte på den tiden.

ACC. N:R M. 16349:2.

2
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Binäringar. Handlare tog hem ull från utlandet och lämnade den i husen till kardning, spinning och bing (=stickning). De fick tillbaka färdiga tröjor som de sålde i städerna. Där var Sven och Jakob Bengtsson på 1850-talet. De blev rika och Wennström i Ränneslöv tjänade väl 100 000 kronor.

Kläder. Kjol och tröja i samma tyg kallades Viktoriaklänning. Det var snibb bak på jackan. De brukade vara svarta, blå eller bruna. Så hade man midjeförkläde till och då man gick bort hade man ett särskilt fint (Se fotogr. sid 1). Då hade man också huvudkläde. Gamla människor använde också klädet inomhus. När jag gick i skolan hade man träskor och schal. Koftor förekom inte. Till konfirmationen hade man blå Viktoriaklänning och kappa. På slutet av 90-talet började folk köpa något tyg i affär.

Matvanor. Folk åt sällan stek förr. Det var mest kål, ärtor och soppa. Till "däver" (=frukost) fick man sill eller fläsk o.

ACC. N:R M. 16349:3.

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

potatis, till middag soppa (kål eller ärtor) och ibland också efterrätt. Till me'aften fick man smörgås, med eller utan pålägg - mest ost. Till kvällsmat var det rågmjöls-, korn-, eller potatisgröt. Slakta gjorde man en gång om året, en gris, ibl. en kalv eller höns./Se vidare under Julseder/.

Julseder. Till jul hade man långkål; man kokte fläsk, så koktes kålen i spadet som sedan silades bort, sist värmdes man kålen på järn och kryddade den med grädde, salt, socker och peppar. På kvällen åt man smörgåsbord och risgröt. Många åt lutfisk, men det gjorde aldrig vi. Till jul skulle man sätta upp rena gardiner och målade konterfej (bonader), som de gick omkring och sålde i min barndom.

Vårseder. 1. maj kom ungdomar i 15/20-årsåldern och sjöng. De skulle ha ägg eller pengar när de kom.